

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D., a soudců Mgr. Václava Trajera a Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse ve věci

navrhovatele: **Občané městu, město občanům**, IČO: 71339906,
sídlem Moskevská 1463/37, 434 01 Most,

a

účastníků

řízení:

1) **Magistrát města Mostu**,

sídlem Radniční 1/2, 434 01 Most,

2) **Sdružení Mostečané Mostu**,

zastoupené Mgr. Michalem Mlezivou, LL.M., advokátem,

sídlem Vítězslava Nezvala 2498/17, 434 01 Most,

o návrhu na neplatnost hlasování či neplatnost voleb do Zastupitelstva města Mostu konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018,

takto:

- I. Návrh na vyslovení neplatnosti voleb do Zastupitelstva města Mostu konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018 **se zamítá.**
- II. Návrh na vyslovení neplatnosti hlasování ve volbách do Zastupitelstva města Mostu konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018 **se zamítá.**
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- 1. Navrhovatel se návrhem doručeným soudem dne 16. 10. 2018, tj. v zákonem stanovené lhůtě, podle § 60 odst. 2 a 3 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“), domáhal vyslovení neplatnosti voleb či neplatnosti hlasování ve volbách do Zastupitelstva města Mostu (dále jen „zastupitelstvo“) konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018.

Návrh

- 2. V návrhu navrhovatel namítal, že komunálních voleb se opakovaně obejitím volebního zákona zúčastnilo občanské sdružení Sdružení Mostečané Mostu a opakovaně realizovalo jakousi tombolu, kterou lze podle navrhovatele kvalifikovat jako veřejné nakupování hlasů voličů (tentokrát za tři televizní přijímače a 25 tabletů). Navrhovatel dále uvedl, že krajský soud mohl ovlivnit průběh těchto voleb tím, že dosud neřešil podání domáhající

se zrušení občanského sdružení Sdružení Mostečané Mostu (sp. zn. 24 Nc 3640/2018), ani podání navrhovatele ze září 2018 s podobným petitem, byť podle navrhovatele bylo z médií zřejmé, že konání Sdružení Mostečané Mostu se bude opakovat a bude překračovat předmět svého ustavení jako občanského sdružení a rovněž opakovaně mást voliče.

Vyjádření dalších účastníků řízení

3. Magistrát města Mostu (dále jen „volební orgán“) se k návrhu nevyjádřil.
4. Účastník 2) – volební strana Sdružení Mostečané Mostu – ve svém vyjádření k návrhu poukázal na jeho formální nedostatky a zdůraznil, že účastníkem tohoto řízení nemůže být spolek Sdružení Mostečané Mostu, IČO: 26593262, neboť není politickou stranou ani hnutím. Tvrzení navrhovatele označil za neurčitá a nepodložená, neboť k nim nebyl navržen žádný důkaz. Navrhovatel sice tvrdil, že mělo dojít k obejití volebního zákona, avšak již neuvedl, jak a kým a jak to mělo ovlivnit výsledky voleb. Podle účastníka 2) zdejší soud opakovaně podrobil soudní kontrole volební kampaň v Mostě ve vztahu ke konání tombol či loterií a nikdy v tom neshledal důvody pro soudní zásah do výsledků voleb. K tomu odkázal na usnesení zdejšího soudu sp. zn. 15 Ca 248/2006. Navrhovatel podle účastníka 2) rovněž nijak blíže nerozvedl, jak by mohlo vyřízení jím uváděného podání ke krajskému (patrně zdejšímu) soudu ovlivnit výsledky voleb. Účastník 2) dodal, že se mělo jednat o návrh vůči občanskému sdružení Sdružení Mostečané Mostu, nikoli vůči účastníkovi 2). Konstatoval, že navrhovatel hledá viníka svého neúspěchu u okolních subjektů, nikoli ve svých řadách, když považuje za původce svého volebního neúspěchu spolek, který ovšem nebyl, ani nemohl být, na komunálních volbách nijak účasten, a krajský soud, jehož úloha ve volbách nebyla ze strany navrhovatele nijak vysvětlena. Podle účastníka 2) je návrh zcela zmatečný, neurčitý, vedený snahou poškodit politické rivaly navrhovatele a jeho neschopností unést své vlastní tristní volební výsledky. Účastník 2) uzavřel, že návrh nesplňuje elementární zákonné požadavky zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a navrhl, aby jej soud odmítl, případně zamítl.

Volební dokumentace

5. Soud si vyžádal od volebního orgánu volební dokumentaci, ze které vyplynulo, že ve volbách kandidovali mimo jiné navrhovatel a volební strana Sdružení Mostečané Mostu, tj. účastník 2). Navrhovatel získal 3 154 hlasů (0,46 %) a žádný mandát, zatímco účastník 2) získal 110 798 hlasů (16,20 %) a tomu odpovídajících osm mandátů. Volební dokumentace dále obsahovala zápisy o průběhu a výsledku hlasování ve všech volebních okrscích, podle kterých při hlasování a zjišťování výsledků hlasování nebyly žádné okrskové volební komisi podány stížnosti nebo oznámení.

Posouzení věci soudem

6. Podle § 90 odst. 1 s. ř. s. se může za podmínek stanovených zvláštními zákony občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta. Tímto

zvláštním zákonem je výše citovaný volební zákon (zákon č. 491/2001 Sb.), podle jehož § 60 odst. 1 se podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta může domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu voličů ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva, přičemž návrh je třeba podat nejpozději deset dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí.

7. Před vlastním meritorním projednáním podaného návrhu se soud nejprve zabýval tím, zda nejsou dány nějaké překážky, které by mu bránily o předmětném návrhu věcně rozhodnout. Dospěl přitom k závěru, že žádné takové překážky nejsou dány, neboť návrh byl podán u věcně a místně příslušného soudu v zákonem stanovené desetidenní lhůtě po vyhlášení výsledků voleb a navrhovatel byl k podání návrhu aktivně legitimován, neboť se jedná o politické hnutí, které se účastnilo předmětných voleb. Z obsahu návrhu je jasné patrné, čeho se navrhovatel domáhá, a proto soud nesdílí názor účastníka 2) o nutnosti odmítnutí návrhu pro nesplnění požadavků s. ř. s.
8. Navrhovatel se domáhal alternativně vyslovení neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování ve volbách do zastupitelstva. V souladu s § 90 odst. 2 větou první s. ř. s. ve spojení s § 60 odst. 1 volebního zákona jsou v řízení o návrhu na neplatnost voleb a neplatnost hlasování účastníky navrhovatel, příslušný volební orgán a politická strana, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, na jejichž kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena. Volebním orgánem v daném případě je v souladu s úpravou obsaženou v hlavě II volebního zákona Magistrát města Mostu. Navrhovatel ve svém návrhu napadal jednání volební strany Sdružení Mostečané Mostu, a proto je v souladu s § 90 odst. 2 větou první s. ř. s. dalším účastníkem řízení i tato volební strana. Důvody pro odmítnutí návrhu kvůli absenci pasivní legitimace tak soud neshledal.
9. Podle § 60 odst. 3 volebního zákona „[n]ávrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, pokud má za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb.“ Podle odstavce 2 téhož ustanovení „[n]ávrh na neplatnost hlasování může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky hlasování.“ Z citovaných ustanovení vyplývá, že návrh na neplatnost voleb, resp. hlasování, je důvodný při splnění třech předpokladů, kterými jsou protizákonnost spočívající v porušení některého ustanovení volebního zákona, souvislost mezi touto protizákonností a celkovým počtem hlasů odevzdaných pro určitou volební stranu nebo její jednotlivé kandidáty, jakož i to, že tato protizákonnost ovlivnila (nikoli pouze mohla ovlivnit) výsledek voleb jako celek, resp. výsledek hlasování, a to hrubým způsobem. Protizákonnost musí dosahovat takové intenzity, že je možno důvodně předpokládat odlišné výsledky voleb, tedy jiné složení zastupitelského sboru, pokud by k takovému jednání nedošlo (tzv. „zatemnění“ volebního výsledku).
10. Na tomto místě soud v souladu s ustálenou judikaturou správních (volebních) soudů připomíná, že soudní řízení ve věcech volebních není založeno na principu inkvizičním, ve kterém by sám soud vyhledával veškeré relevantní důkazy k tvrzení účastníků, ale je založeno na zásadě, že každý musí svá tvrzení doložit dostatečnými důkazy. V tomto

směru tedy navrhovatele tíží důkazní břemeno, jehož neunesení má obecně za následek neúspěch v soudním řízení (srov. např. usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 11. 2011, č. j. 15 A 72/2011-87, nebo ze dne 11. 11. 2014, č. j. 40 A 21/2014-56, dostupná na www.nssoud.cz). Tomu odpovídá i závěr Ústavního soudu vyslovený v jeho nálezu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04, dostupném na nalus.usoud.cz., podle něhož „... je lid zdrojem veškeré státní moci a mimo jiné se v této roli podílí na jejím ustavování cestou svobodných a demokratických voleb. Tomu odpovídá i zákonná úprava volebního soudnictví a ověřování voleb. Pro procesní úpravu volebního soudnictví a postup v takovém řízení z toho plyne vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá.“ V nálezu ze dne 29. 1. 2007, sp. zn. IV. ÚS 787/06, dostupném na nalus.usoud.cz, k tomu Ústavní soud doplnil, že „[v]olební soudnictví je založeno na předpokladu objektivní příčinné souvislosti mezi volební vadou a složením zastupitelského sboru nebo alespoň možné příčinné souvislosti. Tuto možnou příčinnou souvislost je však třeba vykládat nikoli jako pouhou abstraktní možnost, nýbrž je třeba ji v řízení řádně prokázat.“

11. Z citované judikatury jednoznačně vyplývá povinnost navrhovatele jednak tvrdit konkrétní porušení zákona včetně jejich existující či možné příčinné souvislosti s výsledkem voleb a jednak takové tvrzení prokázat, resp. alespoň navrhnout dostatečné důkazy k jeho prokázání. To ovšem navrhovatel neučinil, neboť pouze obecně poukázal na „jakousi tombolu“ údajně realizovanou občanským sdružením Sdružení Mostečané Mostu, aniž jakkoli popsal, jaký měla mít tato tombola vliv na výsledky voleb či hlasování, a aniž navrhl byť jen jediný důkaz k prokázání svých tvrzení. Soudu ve volebním soudnictví nepřísluší, aby dohledával důkazy a domýšlel navrhovatelem neuplatněná tvrzení, proto pouze obecně poznamenává, že volební tombolou, resp. rozdáváním hodnotných věcných darů v rámci předvolební kampaně Sdružení Mostečané Mostu se již v minulosti zabýval a neshledal v tomto jednání porušení § 30 volebního zákona, které by bylo způsobitelné – natožpak hrubým způsobem – ovlivnit výsledky hlasování či výsledky voleb (k tomu srov. usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 20. 11. 2006, č. j. 15 Ca 248/2006-22, dostupné na www.nssoud.cz).
12. Soud k tomu dodává, že v České republice je běžné, že se v předvolební kampani rozdávají hmotné dary (např. koblihy, guláš apod.). Pokud ovšem přijetí takového daru voliče
nezavazuje k tomu, aby hlasoval pro konkrétní volební stranu či kandidáta, nebo pokud předání daru není vázáno na prokázání, že volič tuto stranu volil, nebo na volební úspěch této strany, nepředstavuje takováto forma předvolební kampaně porušení volebního zákona. Na tomto místě soud zdůrazňuje, že navrhovatel vůbec ve svém návrhu netvrdil, že by účast v „tombole“ jakkoli zavazovala voliče hlasovat pro určitou volební stranu nebo že by výhra v „tombole“ byla jen pro voliče, kteří prokážou, že tuto stranu volili, případně že by předání výhry bylo vázáno na volební úspěch této strany. Navrhovatel tedy netvrdil ani neprokázal, že by jím uváděné skutečnosti mohly jakkoli – natožpak hrubě – ovlivnit výsledky voleb či hlasování.
13. Ke druhému navrhovatelem uplatněnému důvodu neplatnosti voleb či hlasování soud předesílá, že ani v tomto případě navrhovatel netvrdil, jaký konkrétní vliv na výsledek voleb či hlasování mělo mít jím namítané nevyřízení návrhu na zrušení občanského sdružení Sdružení Mostečané Mostu. K rozhodnutí o předmětném návrhu přitom není volební soud, nýbrž soud rozhodující v občanském soudním řízení. Soud dále podotýká, že navrhovatelem označený subjekt

občanské sdružení Sdružení Mostečané Mostu vůbec neexistuje. Měl-li navrhovatel na mysli právnickou osobu zapsanou ve veřejném rejstříku vedeném u Krajského soudu v Ústí nad Labem, jedná se o subjekt s názvem Spolek Sdružení Mostečané Mostu, IČO: 26593262, nikoli občanské sdružení.

14. Soud dále připomíná, že je třeba důsledně rozlišovat mezi volební stranou a spolkem, byť jsou nositeli podobného názvu. Volební stranou podle § 20 odst. 1 volebního zákona může být pouze registrovaná politická strana nebo politické hnutí, jejich koalice, nezávislí kandidáti, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů. Spolek jakožto právnická osoba tedy nemůže být volební stranou ve smyslu § 20 odst. 1 volebního zákona, což ovšem nebrání tomu, aby se voleb účastnila volební strana nesoucí podobný název – Sdružení Mostečané Mostu. Byť mohou být předmětný spolek a účastník 2) personálně propojeni, z právního hlediska se jedná o dvě na sobě zcela nezávislé entity, a tudíž ani případné zrušení Spolku Sdružení Mostečané Mostu soudem by nemohlo nijak ovlivnit účast volební strany Sdružení Mostečané Mostu v předmětných volbách. Navrhovatelem namítané nekonání krajského soudu ve věci návrhu na zrušení zmíněného spolku tudíž nemohlo nijak (natožpak hrubě) ovlivnit výsledek voleb či hlasování.
15. Své tvrzení o tom, že občanské sdružení Sdružení Mostečané Mostu bude opakovaně mást voliče, navrhovatel nijak blíže neupřesnil, a proto se jím soud nemohl blíže zabývat. To platí tím spíše za situace, kdy z uvedeného tvrzení nevyplývá žádná konkrétní vazba k hrubému porušení volebního zákona a k zatemnění volebního výsledku.
16. Soud zdůrazňuje, že bylo na navrhovateli, aby předložil či navrhl důkazy k vyvrácení domněnky, že výsledek voleb odpovídá vůli voličů, což navrhovatel neučinil, a proto lze uzavřít, že jím uváděné skutečnosti ke zpochybnění výsledku voleb – natožpak hrubým způsobem – nestačí. Soud tak dospěl k závěru, že návrh na neplatnost voleb do Zastupitelstva města Mostu konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018 ani návrh na neplatnost hlasování v těchto volbách nejsou důvodné, neboť nebyly opřeny o dostatečná tvrzení a důkazy, a proto oba tyto návrhy zamítl. V souladu s § 90 odst. 3 s. ř. s. soud o těchto návrzích rozhodl usnesením ve dvacetidenní lhůtě od jejich doručení, a to bez nařízení jednání, neboť všechny potřebné skutečnosti bylo možné zjistit z předložené volební dokumentace, takže již nebylo zapotřebí provádět další dokazování (ostatně navrhovatel ani žádné důkazy nenavrl).
17. O nákladech řízení soud rozhodl v souladu s § 93 odst. 4 s. ř. s, podle kterého v řízení ve věcech volebních nemá žádný z účastníků na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejsou** přípustné opravné prostředky (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

Usnesení **nabývá** právní moci dnem jeho vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Ústí nad Labem 5. listopadu 2018

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v. r.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.